

Szerkesztői iroda:

Kossuth Lajos utca (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czímzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy hónapra . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Deák Ferencz utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér hirdetési ára 8 fillér. Gyárosok, kereske dők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 korona.

Nyilttéri oszlokok garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Politikai egyetmás.

Tízezer és negyvenezer.

E két numerust a Bánffy Dezső br. udvari lapja állítja szembe egymással. Tízezeren vannak ugyanis a gazdasítztek, negyvenezeren a kereskedelmi utazók. Nősza ebből és az ekként szembeállított két társadalmi kategoria helyzetének jogi szabályozására alkotott törvények tárgyalása menetéből mindjárt megconstruálja a „M. Sz.” azt a vádat, hogy a magyar parlament előtt 10000 gazdasítz érdeke jelentéke-nőbb 40000 kereskedelmi utazóénál, nyilvánvaló tehát, hogy a Szell-kormány vezetése alatt a magyar parlament a reaktionarius agrár-törékvések hatása alá került és ridegen szembe helyezkedik a merkantilis érdekekkel.

Hát ennek igazolására nem a leg-szerencsésebb példát választotta ki a földvarmesteri házi lap. Először is a gazdasítztek helyzetének szabályozása nem agrárius érdek, sőt azokkal az agrár-törékvésekkel, a melyek a földbir-tokos érdekeit valami exclusiv állami védelem üvegfedele alatt melengetik, ez a szabályozás épen ellentétben van.

De más különben is ugy áll a dolog, hogy ha egy olyan par excel lence gazdasági államban, mint Magyarország, a gazdasítztek száma csak tízezerre megy, ez maga egy igen komoly aggodalmat keltő jelenség; az pedig, hogy egy kereskedelmileg oly fejletlen arányban, mint Magyarország 40000 „vigéc” van: egészségtelen tul-productiót bizonyít e téren.

A „tízezer” és „negyvenezer” ekként való szembe állítása tehát semmikeppen sem igazolhatja azt, hogy a magyar parlament a gazdasítztek helyzetének szabályozásával és a vigéc urak megrendszabályozásával valami rettenetesen osztályérdek-izű felfogásnak engedett volna tért. Sőt épen ez a két numerus igazolja a törvényhozás e két kérdésben elfoglalt álláspontját.

Ellentét törvényjavaslat.

A képviselőház mult heti üléseinek egyikén szenzatos leleplezéssel lepte meg a világot Barabás Béla. Felemeltte ugyanis, hogy a képviselőház még 1893-ban letárgyalt a vándoriparról és házalásról egy törvényjavaslatot, de az még sem emelkedett törvény erejére, mer’ a főrendiház nem tárgyalta s a képviselőház elfogadott javaslatának nyomá veszett.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1900. Október 16.

Ujságolvasók.

„Mondd meg, mi a kedvencz ujságod, s én megmondom, ki vagy.” Ha netaán az ellenzéki lapok iránt viseltetnél kiváló előszeretettel, ugy bizonyosan államhiválnok, földbirtokos vagy ellenzéki lapszerkesztő vagy. Ha a kormányparti lapok vezércikkjei lelkesítik szivedet, ugy önmagaddal megelégedett, otthonülő boldog családapa vagy, ki a lapokat ebéd után a kényelmes pamplagon heverésze olvasgatod. Te vagy a szerkesztők és lapkiadók ideálja, a hü, a nyájas olvasó: az előfizető.

A lapok olvasóit ugyanis több csoportra lehet osztani, melyek egymástól jobban el vannak szigetelve, mint az indiai kasztrendszerbe tartozók.

I. csoport: az előfizetők csoportja.

Ez a legnépesebb valamennyi között. Neve ott áll a czimszalagon, s erre annyira büszke, hogy ha már olvasta a lapot, a czimszalagot újra ráhuzza s ugy adja tovább. Legtöbbször békés családapa, ki a lapot felolvassa feleségének, fiainak és leányainak, kellő kommentárral kísértve az eseményeket. Azután a gondos anya elrakja az egyes számokat, s mikor sok gyűlt össze, kilószámmra eladja.

II. csoport: az albérlők csoportja. Még mindig elég rokonszenves alakok. A lapokat,

A képviselőház elnöksége részéről Tallián Béla egy semmit mondó kijelentéssel akart napirendre térni e kérdés felett, a mely pedig, mint a közszellemben mind mélyebben beévdött lazaság kiálló bizonyítéka, csakugyan megérdemli, hogy az illetékesek érdemlegesen foglalkozzanak vele.

Mondanak ugyan valamit, a mi magyarázata lenne e megbotránkozott mulasztásnak, de a mit mi egyszerűen nem akarunk elhinni.

Azt beszélnek ugyanis, hogy a kormány időközben tudomására jött annak, hogy a képviselőház által elfogadott javaslat végrehajtása elé Ausztria részéről akadályokat gördítenek s ezért elejtette a félig már tető alá hozott javaslatot. Nős hát a bennünket Ausztriához fűző közjogi kapcsolatot mi sem compromittálhatja inkább ennél a beszédnél. Odáig lennénk már Ausztriával szemben, hogy a legegyszerűbb belkormányzati kérdéseket sem szabályozhatjuk miatta? Hisz ha ez áll, akkor nincs a politikai szótárban olyan súlyos szó, melylyel a közjogi kapcsolatot méltóan megbélyegezhethetők és nincs fegyver, nem véve ki a dynamitot sem, a melyet e viszony szétrombolásul alkalmasnak ne talál-nánk. Épen ezért egyszerűen nem adunk híltelt az efféle beszédnek, mely a Barabás Béla által tett felfedezést Ausztriával akarja megmagyarázni.

A nyugdíjak.

A kormánynak kötelességében áll évről-évre jelentést tenni az időközben megejtett nyugdíjazásokról. Ezt a jelentést, a költségvetés kapcsán, az idén is előterjesztette Lukács pénzügyminiszter. Mondhatjuk, hogy az idén ez a jelentés felette érdekes tartalommal rendelkezik.

Megtudjuk belőle, hogy Bánffy Dezső br. évi 8000 frttal élvezi a penzionált miniszterelnök dicsőségét, Perczel Dezső 4000 frtot kap s ugyanannyit kap — Csiky Viktor, a kolozsvári egyetem volt tanára és a kolozsvári kormánypart nyugalmazott elnöke. Eszünkbe jut itt néhai jó Orbán Balázsnek az a jóslata, a melylyel annak idején a nyugdíj-törvényjavaslat képviselőházi tárgyalása rendén, a törvény végrehajtásának jövő képét megrajzolta.

„Lesz a végén a kitartottaknak egy ritka szép gárdája, a mely az állam által biztosítottat magának a here élet nyugodalmát.”

esetleg a folyóiratokat a kávéházi pénztárnoktól kitartó udvarlás után másnap, illetőleg a folyó iratokat egy, esetleg két-két kétfelű kizsoltgáltatja a boldog albérlőnek. Az eseményekkel ennél fogva 48 órai hátralékban van, de ez nem gátolja abban, hogy épp oly emelt fővel járjon embertársai között, mintha a kínai híreket első kézből kapná. Rendszerint takarékos ember, ki ilyen módon egy napi- és egy hetilap birtokába jut a napilap rendes előfizetési áráért. A második bérlő, illetőleg az, aki még az albérlőtől is albérlébe veszi a lapokat, ennek a csoportnak alfaja, de jellemezni őket nem érdemes, mivel szerefelett ritkák.

A III. csoportba tartoznak az ujságolvasók legkiálthatatlanabb alakjai. Ezek a kávéházi ujság olvasók. Egyszerre tizenhét napilapot, tizenegyet képes hetilapot és kilenc élelaptop olvas. Tíz különféle lapot a könyöke alatt tart, kettőt a térdai között és a tizenharmadikért már egy felőrája lármáz és szidja a pénzérek apjának a lelkét. Mindenhez ért és mindent tud. Becsmérli Goluchovszky politikáját és kicsinylőleg nyilatkozik a párisi világkiállítás eredményéről. Szükség esetén néhány kapuczineros csésze, czukortartó, vizespohár és kávéskanal segítségével bemutatja a legújabb haladást. Vezércikkíró, politikus, színházi kritikus és időjós egyszerben. Mindig és mindent becsméröl, mert azt hiszi, ezzel imponál. A pénzérnek ellenben nem igen ad botraivalót. A lapok „szerkesztői üzenetek” rovatában ő neki van mindig a legtöbb kérdezni valója, a feleleteket mindig „hü előfizető” czim alatt kérdi.

Mintha az a jóslat részben már is valóra vált volna!

M—r.

Politikai hírek.

A T. Ház programja. Budapestről vett értesítés szerint a képviselőház a hét folyamán nem tart érdemleges ülést. Csütörtökön formális ülés lesz, a mikor a bizottságok jelentéseinek alapján megállapítják a további munkarendet, a pénzügyi bizottság pedig a hét hátralévő napjain a költségvetést fogja tárgyalni. A jövő héten több miniszteri jelentés kerül napirendre s valószínűleg a következő törvényjavaslatok: A termelők és dohánykertészek közötti jogviszonyok szabályozásáról, az erdőmunkásokról, a közérdekű öntözőcsatornákról, a konzuli illetékek szabályozásáról s végül Ferencz Ferdinánd trónörökös főherczeg házasságának törvénybe czikkelyezéséről szóló törvényjavaslat.

Háromszékmegye és a magyar nyelv joga. Sepsiszentgyörgy-ről írják nekünk, hogy Háromszékmegye szombaton tartott rendes közgyűlése egyhangulag elfogadta dr. Bene István és társainak indítványát, hogy feliratott intéz a képviselőházhoz, a melyben kéri, hogy az 1868: XMIV. törvényzikk helyébe új törvényt alkossanak, a mely a magyar nyelv hivatalos használatát minden hatóságnak kötelezővé tegye. Az összes törvényhatóságokat átiratban felhívják a felirat támogatására.

Mentelmi ügyek. A képviselőház tegnapi ülésén felfüggesztette a párviald vétségével vádolt gr. Forgách Antal, gr. Károlyi Sándor, Gajari Ödön, gr. Tisza István, Olaj Lajos, Holló Lajos, Bartha Miklós, Purgly Sándor, továbbá a rágalmazás vétségével vádolt br. Piáth Miklós mentelmi ügyeit. Ellenben megtagadta a hatóság elleni erőszak vétségével vádolt Hock János, a becsmérlés vétségével vádolt Pichler Győző, végül a párviald vétségével vádolt Fáy István képviselő mentelmi jogának felfüggesztését.

Hegedüs S. és a vigéczek.

A képviselőház tegnapi ülésén Hegedüs Sándor miniszter nagy szabású beszédet mondott a vigéczekről szóló törvényjavaslat védelmére.

Beszéde legelején biztos kézzel vezette vissza a javaslatot arra az egyedül helyes alapra, a melyből annak megalakításánál kiindult s a tárgy teljes felölölésével, részleteinek szakszerű megvilágításával és vaslo-

gikával győzte meg a Házat, hogy semmi mellékcél és irányzat nincs ebben a javaslatban s egyesegyedül a közgazdasági szempont az, a mely benne érvényesült. Elmondotta és lucidus fejtegetései során meggyőző érvekkel mutatta ki, hogy ez a javaslat egyrésze annak az akciónak, a melyt az ipar és kereskedelem helyes irányba való terelése, intenzív fejlesztése és a fogyasztás érdekeinek megoltalmazása czéljából természetesen megindított.

Beszéde során élénk színekkel vázolja az ügynökök inkorrekt eljárásait, melyeknek utóvégre gátat kell vetni. A vitában legsúlyosabb vádakát a biztosítási ügynökökről hozták fel. Ezeknek megrendszabályozásáról majd a benyújtandó biztosítási törvényjavaslat foglalkozik. Nyilatkozik az 1893. évi vándoriparról szóló javaslat sorsáról. A javaslatot, miután azt a Ház elfogadta, átküldték a főrendiházhoz, de annak elintézését hivatali elődje nem sürgette. Nem sürgette pedig azért, mert Ausztriában nem történt hasonló szigorú intézkedés s így e javaslat törvénynyé válva, nem érte volna el kívánt czélját. Ne tessék hinni, hogy itt valami közöstügyes dologról van szó, itt csak az ország érdekében történt, hogy a vándoriparról szóló javaslat nem vált törvényerőre. Merzi Mór nem tagadta, hogy vannak visszaélések és azt állította, hogy azok egy részét ugy sem lehet megakadályozni. Nos, ha ugy van a dolog, akkor nem az következik, hogy általán semmit ne tegyünk, hanem igenis az, hogy azokat a visszaéléseket, melyeket megakadályozhatunk, meg is akadályozzuk.

A kormány törekvése megadni mindazt Budapestnek, ami felvirágozásához szükséges, de egyttal mindent megtenni a vidéki városok fellendítése érdekében. Mert nem egészséges fejlődés az a franczia fejlődés, mely az egyetlen központot felvirágoztatja az egész ország rovására. A főváros érdeke is az, hogy a vidék gazdag és anyagilag erős legyen.

Nem felel meg a valóságnak Mezei az az állítása, hogy a javaslattal tízezer egzisztenciája veszélyeztetve van. Menjen az az ügynök a kereskedőkhöz, iparosokhoz, akik megüldják bírálói, hogy mit vásárolnak tőle, de ne menjen ahhoz a paraszthoz, akit már tudatlanságánál fogva is megleveszthet, könnyebben becsaphat.

Felolvassa a budapesti kereskedelmi utazók egyesületének hozzá intézett feliratát, melyben a legnagyobb lelkesedéssel üdvözik a javaslatot. Nem tulozza a javaslat hatását. Ez csak ezköz, szerény barikád, hogy bizonyos egészségtelen hullámszások ellen megvédelmezzon sok tisztos egzisztenciát. Ezt a czélját el is fogja érni. Bejelenti, hogy a javaslatot követni fogja a vándoriparról házalásról, közhatóságok megrendeléséről, betegsegélyekről szóló javaslat. Kéri a Házat, fogadjon el a javaslatot.

Remetei magányában, nem háborgatva senkitől, huzódik meg az ujság utolsó hasábjain: az irodalom és művészet, a közgazdaság után. Ki olvas irodalomról minálunk, ha nem akadémista? Ellenben nagy népszerűségnek örvendsz te, ki a Sport szépen hangzó nevére hallgatsz. Jóslásai ugyan már sok pénzükbe került azoknak, akik read hallgattak, de azért a sport kedvelő kereskedésegek még mindig rád hivatkoznak, mint oraculumra.

Sorrendben utoljára jön bár megemliteni először kellett volna: az apróhirdetések olvasója. Ezek közé tartozik: a barnahaju széke és székehajja barna, az elveszett angol dogg, ki gazdáját ily módon találja meg, továbbá a nőslíni vágyó magányos özvegy, a különbejáratu, csinos özvegynek levő bátorozott szobák hivatásos kutatója, és felfedezője, a protekciót kereső hálás színinövendék... és, de ki győzné mind előszámálni, azt a sok szepet és jót, a mi egy jólnevelt napilap utolsó oldalait ékesíti. Az apróhirdetések pályája göröngyös, de már nem szokatlan utja a hozomány-vadásznak. S az ujságolvasóknak ez sem a legkritikább válfaja.

gadja el az igazságügyi bizottság ajánlata alapján a javaslatot.

Jegyzők gyűlése.

Bndapest, okt. 15.

A magyarországi községi és körjegyzők országos gyűlésre jöttek össze vasárnap délelőtt Pest megye székházában.

A gyűlés igen látogatott volt; több százan jelentek meg az ország jegyzői közül, kik igen élénken és hosszasan tárgyalták főleg két pontját a napirendnek: a községi közigazgatási tanfolyamok felállítását elrendelő idei törvényzikket és a jegyzők gyakran felpanaszolt tulterhelését.

A közigazgatási tanfolyamról azt vélik, hogy azt igen rövidre szabták, az előadásai szakkönyvek híján történnek s hogy kár volt a minősítő feltételek közül kihagyni az érettségi bizonyítványt.

Lygáltalan az volna a czélja a jegyzőségre képesítő tanításnak, hogy mindenkiféle egységes legyen, utját egyengetve az egységes közigazgatásnak. Erre pedig a biztosítékot ok nem a közigazgatási tanfolyamban, hanem a közigazgatási szakiskolában látják. A mi tulterhelésüket illeti, azon a közigazgatás egyszerűsítésével velnek segíteni s örműkre szolgál, hogy ezzel a kívánságukkal megegyezik a miniszterelnök véleménye is.

A tárgysorozat legjelentősebb része az elnöki jelentés volt, melynek fennebb vázolt eszmemenete nagy tetszéssel találkozott.

A gyűlés további folyamán Uszky-Bálint főjegyző azt indítványozta, hogy a közigazgatás egyszerűsítése véget irjanak fel a törvényhozáshoz és a kormányhoz, mert a jegyzők állapota immár tűrhetetlen és tarthatatlan.

Dobos Gábor a közigazgatás radikális újászervezését kívánja, mert a közigazgatási teendők folytonos foltozgatástól semmi jót sem remél.

Záhonyi János a jegyzők rengeteg munkáján panaszodik, folyton újabb és újabb terhek nehezedenek a vállakra, a nélkül, hogy kellő munkaerőről gondoskodva lenne.

A readbírások azonban napirenden vannak. Moravék Gusztáv, Apor János és mások felszólalásai után a közgyűlés elfogadta a választmány előterjesztését.

r. l.

A Petőfi-társaságból.

Budapest, okt. 15.

A Petőfi-Társaság tegnapi délelőtt tartotta e hónap nyílvános felolvasó ülését az Akadémia kistermében, Bartók Lajos elnöklése alatt.

Előnök Prém József lépett a felolvasó-asztalhoz, hogy bemutassa „A modern dráma” czimű nagyobb művének egy újabb részét. Prém párhuzamot von a régi és modern dráma közt. Felsorolja az Ibsen, Hauptmann reformjait, melyek közt a legfelfutóbb az, hogy a patológiát is színpadképesse igyekeztek tenni.

Egy pár év egy farmer életéből.

— Angol regény. —

A Lauri szerzőjétől.

Az „Ellenzék” részére fordította: AMICA.

VIII.

(Folytatás.) (15)

Kifejezhetetlen fáradság és csüggedés fogta el Bazilt, a mint a csendes téren fáradtan és egyedül állott. Mult életének az elhalt és türes órai mint megannyi kísértetek vették körül a félhomályban, halvány alakjukkal csufolva őtet.

— Holt Bazil, mit tettél a fiatalsgoddal? — ezt látszottak kérdezni tőle. Szenvedélyednek és vágyásodnak mi haszna volt?

Fent egy csillag tünt elő. A távolban a keringő édes dallama elhalt. A Bazil hűséges szemeire köd borult.

— Nem tudom őtet megtalálni — mondá sóhajva. Holnap haza megyek.

A mint e szavakat mondta magában, a rácsorozatn belől, a diszcerjének között játszó gyermekeknek a hangja ütötte meg a fület és ő megfordult, hogy a kicsikéket lássa.

Azok némi távolságra tőle a fűben játszottak; a lég csegett a nevetésüktől és élénk beszédüktől; tarka labdák röptek, egy egy kis fehér kutya ugatott és futott egy kis szaladó fiu után.

Nem messze tőle, egy szomorú körírs fa alatt levő padon, egy leány ült — talán a gyermekek guvernántja — egyszerű fekete ruhát viselt, türelmes kezei össze voltak kulcsolva — szép haja Bazilt egy másik aranyos hajú leányra emlékeztette — és közelebb ment, hogy a guvernánt arcát lássa.

Fejét fáradtan támasztotta a rácsozathoz; a pázsiton, a kis fehér kutyát ingerelte;

Prém szines, erőteljes fordítása a Nemzeti Színház számára készült. A közönség élénken megtapsolta.

Utána Vértesi Arnold olvasta fel „Rad-ványiné kalapja” című humoros elbeszélést, a mely állandó derűltségben tartotta a nagyszámú hallgatóságot.

Török László „A vigasz anyaga” cz. szép költeményét szavalta el nagy hatással.

Végül Jakab Ödön olvasta fel „A tü-zoltó bál” című humorosját, melyben egy rossz táncos keserveit írja le, roppant mulatságosan. Rég nem hangzott az Akadémia komor falai között olyan kacagás, mint a milyent ez a felolvasás idézett elő. A kiváló író még az ülés végén is hosszan tapsolta a kivonuló közönséget.

A felolvasó-ülést zárt ülés követte, melyen a társaság által rendezendő nagyszámú Vörsmarty-ünnepély került szünyegre. Az ünnepély megtartását november hó második vasárnapjára tervezik, valószínűleg az Akadémia dísztermében. Az ünnepély műsora rendkívül magas nívón fog állni, részt vesz benne az eddigi megállapodás szerinti Jókai Mór, Bartók Lajos, gróf Zichy Jenő, mint a székesfehérvári Vörsmarty-Kör elnöke, Ábrányi Emil és még többen. Vörsmarty gyönyörű költeményének, a „Szép Ilonka”-nak elszavalására a társaság Márkus Emiliát kéri föl.

A műsor végleges megállapítása végett az ünnepélyt rendező bizottság: Bartók Lajos, Somló Sándor, Endrődy Sándor, Jakab Ödön, Szana Tamás a jövő hét folyamán értekezletet fognak tartani Bartók lakásán.

Erkel Sándor.

Budapest, okt. 15.

Tegnap már között békés-csabay távirat jelent, hogy Erkel Sándor a m. kir. opera főigazgatója vasárnap délelőtt Csabán, a hol rokoniainál időzött Bright-féle vesebaj következtében meghalt 54 éves korában. Évek óta szenvedett már e bajban. A tavaszszal rosszabbra fordult baja s akkor visszavonult gyógyulást keresni békés-csabay villájába, a honnan többé nem is távozott. A nyáron több bécsi professzort bízta le hozzá, azok megvizsgálták s arra a lesújtó megállapodásra jutottak, hogy a beteg élete menthetetlen. Néhány héttel ezelőtt nagyon rosszúl lett Erkel Sándor, pár nappal ezelőtt pedig annyira elgyöngült, hogy környezete minden órában katasztrófától tartott.

Értesítettek erről a beteg testvéreit, a kik azonnal leutaztak Békés-Csabára. A katasztrófa vasárnap mégis hirtelen következett be: Erkel Sándort szívizéki hűtés érte s rövid néhány pillanat alatt megszabadította szenvedéseitől. Halálának híre őszinte mély részvételt keltett mindenütt.

Szél Kálmán miniszterelnök, mint a belügyminisztérium vezetője azonnal intézkedett, hogy Erkel Sándort, tekintettel az Opera körül szerzett nagy érdemeire, mint az intézet halottját annak költségén temessék el. A halottat Budapestre hozták és az Operaház előcsarnokában helyezik ravatalra s onnan is temetik el.

Az általános gyászban osztozika Nemzeti Színház is, a melynek az elhunyt operai igazgatója volt.

A színház igazgatója azonnal kitűztette a fekete lobogót, a művész özvegyének pedig kondoleáló táviratot küldött.

Az igazgatóság a ravatalra babékoszorút küldt a főúrral: Erkel Sándornak — a Nemzeti Színház igazgatósága. Erkel Sándor nem volt a tulmordenek, a szécsésziások közül való, de azért modern volt a szó legnemesebb értelmében. Mint a fiármónikusok karmestere és előné a modern zene-

a leány felállt a padról, hogy békét csináljon közöttük és a mint azt tette, holt Bazil felé fordította azt az arcot, melyet ő régóta keresett.

A leány Daisy volt. Hideg verejték tört ki a Bazil homlokán. Ő azt képzelte, hogy édes szépségében, mosolygva és hódoló emberként körülötte és ünnepelve fogja őt találni és imo, egyedül látni, halványan, szomorúan és a szíve elszorult, midőn az első vágyódott, átlátszó arczon a szenvedés nyomait, még az alkony bizonytalan világosságában is felfedezte és látta, hogy Daisy csak árnyéka volt a régi énjének, a mint őt állott szomorúan, mitsem tudva azon szemekről, melyek a rácszaton keresztül majd elnyeltek, mit sem tudva arról a hangról, mely a cserjéken keresztül oly fátyolosan a néven szólította.

— Soha sem fog meghallani — soha sem fog reám nézni? — kiáltá Bazil kétségbeesetten, a mint róla mitsem tudva, a karcsú gyászos alak lassu léptekkel tőle távozott és a játszó gyermeknek vidám csoportjához közeledett.

Bazil a kapuhoz ment. De az be volt zárva. Megrázta, zörgött és hangosan kiáltott. A hívására senki sem jött. A gyermekek lármáját még mindig hallotta. Sötétedett, az est beállt.

Ismét visszament, a félhomályban álálkodva, egy rejtélyes, poros alaknak látszott, a mint ugyanazon a helyen, hol Daysit először meglátta, a rácszaton keresztül nézett. Szíve egy nagyot dobbant.

Daisy feléje jött, a körísa alatt levő padhoz tért vissza — melyen egy könyvet és egy kis keztyűt látott — de nem egyedül jött. Egy esteli ruhába öltözött és könnyű felső kabátot viselő gentleman ment az oldala mellett — egy szép szőke férfi — Avelin Rikárd.

irodalmat a maga teljességében megismertette velünk, kapcsolatban a klasszikusokkal — ebben hervadhatatlan érdemeket szerzett.

Zeneszerzői babérokra nem igen vágyott. Csobáncz operája, Nitánja, ugylátszik egy fényesen képzett elmének inkább kedvelése mint komoly ambíciókkal megalkotott műve. Férforusai impozánsak de nem népszerűek. A zeneszerzői zajosabb sikerek nem is feleltek meg az ő természetének. Szerény-sége vagy a szerzőre, vagy a zenekarra igyekezett hárítani a tapsokat.

Isten kegyelméből való művész volt, a legnagyobbak egyike, kit hatalmas talentumának orje kényszerített arra, hogy művész legyen, nem kereste sem a sikert sem a jutalmat. Ha mi ünnepeltük babérrel, virággal tiszteltünk és csodálatunk minden jelével, csak kötelességet teljesítettünk egy lángel-mével szemben, ki minden munkáját Magyar-orzágnak szentelte.

Ez művésznél százszoros érdem.

IRODALOM.

Négykoronás Petőfi disz-kiadás.

Ha Petőfi halhatatlan költeményei, a maguk becsén és szépségén kívül még köszönhetik valakinek, hogy a nép legszélesebb rétegeibe, a társadalom minden osztályába megtalálták utjokat, ugy ez bizonyára az Athenaeum, ez a nagy irodalmi intézet, mely évtizedek óta a legkülömbféle Petőfi-kiadásokkal törekedik a legnagyobb magyar lírikus kultusát növelni. Csak nemrég volt alkalmunk 20 filléres Petőfi-kiadásainak rendkívüli fontosságát méltatni, melyek, ugy szólván, lerombolták azt a gátat, mely Petőfi munkái és a szó legrosszabb értelmében vett szegénység közé emelkedett és ime, most újra olyan kötet fekszik előttünk, mely jeletőség dolgában vetélkedik a 20 filléres Petőfi füzetekkel. Mert, míg ezek csak azt tették lehetővé, hogy mindenki, bár egyszerű mezben, de mégis megszerezhesse Petőfit, az új kiadás célja az, hogy mindenki, még a kevésbé tehetős is, fényes díszben gyönyörködhesse a szabadság és szerelem dalnokának költeményeiben. Mert ez a négykoronás kiadás, minden olcsósága mellett is, olyan díszmunka, mely a legfényesebb könyvtárban is megállja helyét. Külső megjelenésében, arany nyomásu, allegorikus képpel díszített piros vászonkötésben rendkívül kedves és izlész. Belső kiállítás pedig méltóan versenyez külső díszével. Papírosa finom, nyomása tiszta, a szemnek kellemes és illusztrációi régebbi és újabb mesterek remekművei. Ime, a legszebb és legolcsóbb magyar ajándékkönyv, melynél értékesebbel és méltóbbal senki sem lepheti meg azokat, kiknek örömet akar szerezni.

A magyar nép multja és jelene.

Írta Benedek Elek. A kötet: A szolgádtól a szabadságig. Második kötet: A bölcsőtől a sirig. Számos szöveggel és műmelléklettel. Az Athenaeum kiadása. A két kötet ára összesen 32 korona. Benedek Elek befejezte im nagyszámú és irodalmunkban bezagóptólt munkáját és örvendezve látjuk, hogy az a lelkesedés, melylyel az első kötetet kezdte, a másodikban is végig vonul. Mintha csak halálját róta volna le a föld népe iránt, mely annyi szép elbeszélés megírására ihlette, olyan szeretettel, olyan odaadással szedte össze mindent, a mi a népre, a nép egész élete folyására, szokásaira és erkölcsire jellemző. Valóban a jelen és a mult rajza ez a könyv, mert a jobbágyság keletkezéséről a szolgálatok lehullásáig, a fészkrakástól a temetőig, nincs a magyar

Bazil egy laburnum fa árnyékában húzódott vissza. Tudta, hogy Daisynek most nem szabad őt meglátni, hogy nagyon jó volt, hogy nem hallotta meg, midőn a néven szólította. Látta lehajolni, hogy a keztyűjét felvegye, míg Avelin Rikárd a pad karfájához dől, fehér kezét a zsebébe dugva és egy dalt dudóva.

A leány szép szomorú arcát látva, Bazil tehetetlen dühében keményen összeszorította az öklét azon férfi ellen, aki oly érzéketlenül és mosolygva nézett le reá.

— Édes gyermekem — mily váratlan élvezetet adott nekem! Mily kedves meglepetést! És ezt egészen a maga reményességének köszönhetem.

Édes szép Daisy, ha maga nem nézte volna a csillagokat, a bloomshírei barátjaira gondolva, akik ebben az órában kétség-telenül a konyhában ülnek a vacsorájuk mellett, mely hideg szalonából és főtt bab-ból áll — nem láttam volna meg magát és Denzilnének, az én jó barátjának a házat elhagytam volna, mit sem tudva arról a tényről, hogy az ő bájos kis guvernántja az én legkedvesebb barátom.

— Most be kell mennem — válaszolá az oldala mellett levő halvány leány, olyan borzasztó szomorú hangon, a mi a Bazil fülenek győtrelem volt.

— És ez minden, ami mondani valója van hozzám elválásunk után annyi idő múlva?

— Igen, ez minden.

— Édes Daisy, maga nem volt mindig ilyen okos.

— De most már hozzá vagyok szokva az inzultásokhoz — válaszolá Daisy, kezét fáradtan téve a kebléhez, a mint elfordult tőle.

— Megálljon! — kiáltá Avelin, durrán ragadva meg a leány kezcsuklóját, — ezt

nép életében olyan nevezetes momentum, mely Benedek figyelmét elkerülte volna. Kitűnő elbeszélő tehetségével ugy rajzol meg mindent, hogy élővé, mozgalmassá, érdekessé válik. Akár csak tudományos regényt irt volna meg Benedek, de olyant, melynek minden adata szorgos történeti kutatások eredménye. A második kötet elevenségét és érdekességét nagy mértékben növeli az a körülmény, hogy itt a szerző írott külforrásokon kívül, közvetlen tapasztalásból merített és valóban, ugy, a hogy Benedek a nép buját, őrmét, hazi, mezei és kaloca-életét, lelkének költészetben való megnyilatkozását rajzolja, csak az rajzolhatja, a ki a nép véréből való vér és istenáldotta művész, ki a látottat, hallottat és mindazt, a mit érez, minden árnyalatot visszatükröz képmen tudja előbűnk varázsolni. Ez a könyv hatalmas és megszívlelendő tanulságot sugároz ki, azt, hogy a magyarság erje a nép, a nemzeti karakter leghívabb megszerzője és fejlesztője a föld. A szöveg szépségét számos művészi illusztráció, értékes melléklet növeli és az egész munka harmonikus kiegészítője az Athenaeum hatalmas milleiniumi vállalatának: a tiz kötetes történelemnek.

SZÍNHÁZ.

A mit az erdő mesél Géczy István darabja tegnap is nagy házat csinált, a mi élénken bizonyítja, hogy a darab tetszik. Pedig, szegény jó kolozsvári közönség, erősen lesajnáltak, a mért hogy tetszenek neked a Géczy István darabja. És, a lesajnálás után — mirabile dictu! — harmadszor is megtöltött a színházat; holott legtöbb darab, akármilyen jó, háromszor egymásután nem szokott publikumot összehozni. A tegnapi előadás, a második felvonás vége különösen jól sikerült, talán jobban, mint az előző előadásokon. Szentgyörgyivel együtt nagyon sok tapost kaptak a szereplő színészek, kiket minden felvonás után többször hívtak lámpák elé a közönség. A színháznak nevezetes vendége volt; egyik páolyban ott volt Milán király, ki gr. Zichy Jenő társaságában nézte az előadást.

Névtelen levelek. Desvaliers és Mars bohózatának előkészületei foglalkoztatták most a színházat. A próbák egy hete naponta folytak, sőt, a mi nem igen szokott előfordulni, kétszer egymásután próbálják mindennap a darabot, mert a darab jelenetése olyan komplikált, hogy a legpontosabb össztanulást igényli. A bohózat különben egyike a legjobbaknak, melyet az utóbbi években produkáltak a francziák, s olyan mulatót, hogy bizonyára sokszor fog szerepelni a színház műsorán. A darab premierjét csütörtökre tűzte ki a színház igazgatósága.

A kolozsvári színház gyászja. A színház művezetője, dr. Janovics Jenő mindjárt az első hír vétele után, a melyben Erkel Sándor haláláról értesült, tolmácsolta a kolozsvári nemzeti színház igazgatóságának és személyzetének mélységes gyászát és őszinte részvétét az operaház igazgatóságához intézett táviratában. Egyszersmind gondoskodás történt, hogy az elhunyt nagy mester ravatalára a színház díszes koszorút helyezzen.

A nagyváradi színház megnyitása. Tegnap nyitották meg ünnepélyesen a nagyváradi Szigligeti-színházat, melyet közel félmillió költségen emelt Nagyvárad városa. A megnyitó-előadás Hunyady László volt, melyet

látva Bazil, reszkettől ühben és az ajakába harapott, hogy a felkiáltástól megóvja magát — valami mondani valóm van magához — folytatá Avelin. — A gyerekek a dadájukat bementek a házba és nekem egy kérdés van magához. Tudni akarom — reménylen, hogy ezt a kérdést nem fogja helytelennek gondolni — de én tényleg tudni akarom, hogy meddig fog az ilyenféle boszszantó viselkedés tartani.

Nem kapott választ. A leány holt halvány és az ajkai reszketnek. Bazil, megfellekedve arról, hogy ő hallgatózó, fájdalmas kíváncsisággal és visszafojtott lélegzettel hallgatózott.

— Mert — folytatá Avelin kemény, hideg hangon, a mi az ő rendes gyűlöletes sima beszédétől annyira különbözött, — feltettem magamban, hogy ezzel a dologgal egy vagy másképpen, de rögtön végezzek.

— Avelin ur! — kiáltá Daisy halálos győtrelemmel a hangjában.

— Igen, a maga megtalálása sok nehézséget és alkalmatlanságot okozott nekem, de remélem, hogy az a tény, hogy szerény visszavonultságában megtalálám, bizonyítékul fog szolgálni, hogy a tölem való menekülést használom kísérli meg. Szükségtelen, hogy olyan argályosan nézzem a házra; Denzilnének megmagyaráztam, hogy a magával való kis bizalmas beszélgetésre minő jogom van.

— Ön nagyon jól tudja, hogy én a kezeiben vagyok, mondá a leány fáradtan.

— Tudom.

Avelin ismét mosolygott, vért fagyáló mosolylyal.

— Tudom — ismétlé — de maga tapasztalásból tudja, hogy az én kezem mily gyöngédek, midőn a maga boldogsága van érdekelve.

(Folytatás következik.)

Somogyi Károly társulata sikerülten adott elő. A kolozsvári Nemzeti Színház Bólyny József intendáns képviselte.

Operai pályázat. A „Liszt Ferenc zene-művész” a közoktatásügyi miniszter megbízásából pályázatot hirdet egy egész estét betöltő, magyar tárgyú operára. A pályadíj a király által magyar zene-művek jutalmazására adományozott összegből 4000 korona. A pályázat feltételei ezek: A pályázatban csak magyar honpolgárok vehetnek részt. Pályázni csak oly operával lehet, a mely a pályázat eldöntéseig sem nyomtatásban meg nem jelent, sem elő nem adatott. A pályázó köteles művének teljesen kidolgozott szövegkönyvét, librettóját idegen kézzel írva, jelígyével ellátva a szerző, valamint a szövegíró nevét és pontos lakcímét tartalmazó jelígyes levél kíséretében beküldeni. A jelígyes levélhez sajátkézleg írt és aláírt nyilatkozat is csatolandó, a melyben a szerző becsületszáva kijelenti, hogy munkáján egyedül dolgozott, annak sem harmonizálását, sem hangszerelését nem mással végeztette. A szöveg tárgya a magyar történelemből vagy a magyar mozdavilágból, esetleg a magyar társadalmi vagy népeletről lehet merítve. Az előbbi pontban körülírt kellekkel bíró pályaműveket legkésőbb 1902. évi december hó 1-ig kell Mihalovich Ödön, mint a „Liszt Ferenc zene-művész kör” elnöke címén (Egyetem u. 2.) beküldeni. A pályadíj csak határozott művészi becséssel bíró műnek adható ki. A pályadíj kiadása felett öt tagból álló bíráló bizottság dönt, a mely általános szótöbbséggel hozza határozatait. A bírálók neve később, de mindenestre még a pályázat lejárata előtt fog közzé tétetni.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, okt. 16.

Milán Kolozsvárt. Milán, Szerbia exkirálya tegnap Kolozsvárt volt. Este megnézték a színházban egy felvonást Géczy István „A mit az erdő mesél” című darabjából s azután a New-York szállóba ment, hol gr. Zichy Jenő társaságában vacsorázott, mivel most érkezett meg a vadászatról.

Iparkiallítás Kolozsvárt. A hazai ipar támogatása érdekében országsszerte megindult mozgalom felszinen tartására Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter ez év május havában a budapesti kereskedelmi muzeumban egy kiállítási ciklust kezdett meg ruházati és bórdíszmü ipari cikkekkel. A kolozsvári iparpártoló bizottság az orsz. ipar-egyesület után, mint annak idején közöltük, felkérte Hegedüs minisztert, hogy ezt a kiállítást Kolozsvárt is mutattassa be. A miniszter a városhoz intézett leíratában készen nyilatkozott a kolozsvári kiállítás rendezésére, ha a város helyiségről és helyi felügyeletről gondoskodik. A városi tanács ebben a kérdésben tegnap délutánra érkekezletet hívott össze, melyen Szvacsina Géza kir. tanácsos elnöke alatt résztvettek: Dr. Nagy Mór, dr. Szabó Gyula, Fekete Nagy Béla és Vikol Kálmán tanácsosok, dr. Eszterházy László főjegyző, Tarnay Mór tb. főjegyző, Deák Pál főkapitány, Gámán Zsigmond, dr. Gámán József, Sándor József, Pákey Lajos, Tokaji László, Magyar Endre, Hirschfeld Lajos, T. Molnár József, B. Bak Lajos, Simonfy István stb. stb.

Az értekezlet beható eszmecseré után abban állapodott meg, hogy a kiállítás rendezése és sikere érdekében mindent elfognak követni. Helyiségül a koresolya-csarnokot jelölték ki, azonban ez csak ugy volna alkalmas, ha egy nagy csarnokból kibővítenék. Erre nézve Pákey már készítet is az Erd. Szépművészeti Társaság felkérésére egy vázlatos tervet, a mely szerint az épület egy hatalmas nagy csarnokkal volna kibővítvé. A terv kivitele mintegy 100—120 ezer koronába kerülne. Abban az esetben, ha ebből 50.000 koronát a kereskedelmi miniszter fedezne, a többletet a város készségesen adozná, mert ez által a nyári, sőt részben a téli mulatságok és ünnepélyek tartására is alkalmas helyiséget kapna, mi által a vígadó kiépítésének kérdése egy időre elodáztatnék. Ennek a tervnek a kivitelét az összes érdekelt a legnagyobb lelkesedéssel támogatják s érdekében a városon kívül az iparpártoló szövetség, iparkamara, ipartestület, a kereskedők társulata, az iparos egyeslet, az erd. gazdasági egyeslet és a szépművészeti társaság is külön-külön kérelemmel fognak a kereskedelmi miniszterhez járulni.

Az új vasutállomási épület. A m. kir. államvasutak Kolozsvári állomásán lévő felvételi épületre kiírt pályázat eredménye felett — mint már jeleztük is — a kereskedelmi miniszter a napokban döntött. A vállalkozó — mint értesültünk — a napokban már hozzá kezd az átalakítási munkálatokhoz, melyre oly feltétel mellett kapott megbízást, hogy a munkálatokat 1902. év október hó elsejére teljesen fejezze be. Az előfoglaltot tervek szerint az állomási épület külsőleg is díszes és nagy arányú lesz. Kényelmes előcsarnok, tágas és csinosan be-

rendezendő váró és éttermek fognak a közönség rendelkezésére állani. Az új épület a jelenleginél husz méterrel hosszabb és hat méterrel szélesebb lesz, s külső dísz dolgában is egyike lesz Kolozsvár legszebb középületeinek. Minthogy az épület egész hosszában hat méter szélességű területet az állomás előtt lévő utcából vesznek el, hogy a kocsi forgalom fennakadást ne szenvedjen, a szemben lévő hegyoldalt levágják s ezzel fogják a tért kiegészíteni.

Kétségtelenül egy kényelmi, mint szépségi tekintetektől igen előnyös lesz Kolozsvárra az állomás épületnek ily tervek szerint való átalakítása, illetőleg újja építése, árde megbecsáthatlan hiba volt az, hogy az érdekeltek tényezők nem léptek fel annak idején eléggé erőlyhlyel a kereskedelmi miniszternél abban az érdekében, hogy az új állomás épület olykép helyeztessék el, hogy annak főhomlokzata a Nagy-utca tengelyébe essék. Ez az épület, mint anynyi más középületünk, egészen el lesz dugva és nem fog olykép válni ki a környezetből, hogy a maga arányaival és díszével imponálhasson. Ez az épület nagy időkre szóló alkotás, a melynél nem volt helyén a garaszkodás és az a szükséglet, mely minden áron való takarékoskodásban jut kifejezésre. Tudomásunk van arról, hogy ha például a város törvényhatósága a maga idején és az ugyancsak közügyben fekvő argumentumokkal és a kelő energiával fellép az illetékes helyen, ma feltétlenül arról beszélhetnénk, hogy az új állomási épület főhomlokzatával a Nagy-utca tengelyében építették fel. De hát nálunk már régi szokás mindent a véletlenre bízni és várni azt a bizonyos sült galambot, a mely ebben az esetben bizony egy csepp kedvet sem érzett magában arra, hogy az állomási épület szerencsésebb elhelyezése alakjában — belerepüljön a törvényhatóság szájába.

Az Erzsébet-ut munkálata nagyon szépen halad, deazra azoknak az előre nem látott roppant technikai akadályoknak, melyek a bovágasoknál felírt sziklak eltávolításának szüksége által keletkeztek. A város kiválóból polgárai látva a szepítő egylet nehéz törekvését, önkéntes hozzá járulással igyekeznek megoldhatóvá tenni. Így utjabban Stark Lajos, derék kolozsvári polgár, a kolozsvári szeméthordási vállalat tulajdonosa, több száz talpfát és gerendát szállított szekerével díjtalanul az Erzsébet-utchoz. Eszálítással foglalkoztatja szekerit több napon át.

Elismerést érdemel ez, még pedig azért, mert mint tudjuk, Stark Lajos a megelőző vállalkozóhoz képest fél ártért vállalta vett el a házi szemét kihordását és így a város polgárságának évente 12 ezer koronánál több megtakarítást eszközölt.

A kolozsvári ev. ref. egyház szervezete. Az egyház kitűnő közgyűlés vasárnapi gyűlésén folytatta a szervezeti szabályzat tárgyalását. Mint emilitették az egyház törvényből ki folyólag 4 lelkeszi kört, állapítanak meg a hívek lelki gondozása érdekében, azonban lelkeszi hivatal, a hol a levéltárt anya könyvet stb. vezetik, egy lesz. A szabályzat már közelebbről az egyház kerületi közgyűlés elé kerül.

Kossuth asztal társaság ma este tartja össze jövetelét a new york vendéglő külön helyiségében. A társas össze jövetel nem mint említve volt az emeleten, hanem a földszinti helyiségben lesz. Az ügy barátai szívesen látnak a társas estélyen.

Választási mozgalmak. Ilyen című hírünkben, a bánffi-hunyadi választási mozgalmakról írva, szóba hoztuk Sombory Lajos jelölését. Erre vonatkozólag most következő levelet vettük:

Tisztelt Szerkesztő ur!

Legyen szabad — loyálitásától — remélem jelen soraimnak becses lapjában leendő közlését.

E hó 13-diki 233. számú becses lapjának „Választási mozgalmak” című közleményben nem tudom tévedésből, vagy rosszakaratu szándék-ból, avagy a helyzet tisztázása céljából, nevem és személyem is említtetik, mint a leendő választások alkalmávali — bánffi-hunyadi képviselő jelölté.

A váloság és tiszta igazság nem különben a nyugtalankodók érdekében egész határozottsággal ki kell jelentenem, hogy egyáltalában semmi nemni szándékom a Bánffi-Hunyadi képviselőségre reflectálni sem nem volt, sem pedig nincs.

M. N. Sombor, október 14.

Sombory Lajos,
cs. és k. kamarás.

A kolozsvári vakok intézete. Hét tanulóval nyílt meg tegnap a vakok intézete. Az intézet szerencsétlen vendékei között van egy 16 éves székely fiu is, a kit Szigethy Sándornak hívnak s a ki Haromszék meye petőfalvi születésű. Ez a fiu Romániában tanulta a kereses mesterséget. Durva

mestere felpofozta őt oly erővel, hogy mind a két szemé világát elvesztette a szerencsétlen gyermek.

A többi fiuk részint vakon születtek, részint kiskorukban lettek az. Névsoruk a következő: 1. Balog Imre Kémi születési. 2. Tóth Józsa szamosújvári. 3. Szigethy Sándor petőfalvi, Háromszék megye. 4. Jancsi István szatmári születési 8 hetős korában vesztette el a szemé világát. 5. Tóth Lajos Szóvát (Hajdu megye). 6. Honvéd János Békés Gyula, 7. Kisadara András Csutavár (Bács megye.) 1 éves korában lett vak, midőn házuk leégett.

— **Erdélyrészi állatorvosi egyesület** című cikkünkre vonatkozólag többen azon kérdést intézték hozzánk, hogy ki áll az alakítandó egyesület ügyének élén? Miután ily egyesület alakításánál első sorban az a kérdés, hogy az: szükséges-e? természetesen annak teljesen háttérbe kell szorúlnia, hogy: ki indítványozta s ki akarja az életre való eszmét megvalósítani? Tény az, hogy ezen egyesület megalakítása, mint tegnapi számunkban is jeleztük szükséges és igen kívánatos. A mint biztos kutyaforrásból értesültünk nem is külön egyesület alakításáról van szó, hanem a mint már jeleztük az alakítandó egyesület tulajdonképpen mint a Magyar Országos Állatorvos Egyesületnek erdélyrészi osztagja fog alakulni. Megnyugtatósnak annak kijelentésére kértünk fel, hogy az egyesület osztagi megalakításának élén igazság szerint nem egy személy áll, hanem annak megalakításához mindenik erdélyrészi állatorvosnak, a közös érdekekből kifolyólag, egyesült erővel hozzá kell járulnia.

— **A tolvaj cigány-leány.** Egy deési illetőségű cigány-leány csatangol már hetek óta Kolozsvárra. Rendre járja a házakat, s a hol türes szobát talál: ruhát, vagy apróbb értékes tárgyakat lop. A rendőrség már egy ízben elfogta néhány napi fogház-büntetés után szabadon eresztették. A leányt a napokban ismét tetten érték, épen akkor, midőn újabb lopással foglalatosskodott. A büntetést büntetés mértén kiszabják rá, de mi a közönség és a közbiztonság érdekében nem elégedhetünk meg a rendőrség büntetői osztagjának az eljárásával, mert a tetten ért tolvajokat, a foglalkozás nélküli csavargókat a rájuk mért büntetés után nem szabadja kell ismét eresztetni, hanem illetékességi helyükre toloncoltatni. Ezt pedig a rendőrség elmulasztotta.

— **Köszön füst.** A közúti vasut utját újabb köszön füst jelölő, a mi a közönségnek kellemetlen s a mi tulajdonképpen szabályellenes, mert az igazgatóság a város között nem fűtetheti köszénnel kazánjait, csupán kokszsal, a mi tudvalevőleg nem okoz fűtő, kényszerű fűtőt. Erre a körülményre figyelmeztetjük első sorban a közúti vasut igazgatóságát, a kinek nem állhat érdekében bevárni a hatóság beleavatkozását a tüzelési manipulációba.

— **Az Erd. Gazd. Egylet gyűlése.** Az „Erdélyi Gazdasági Egylet” igazgató-választmányja 1900. évi október hó 22-én (hétfőn) d. u. 3 órákor gyűlést tart, következő tárgysorozattal:

1. Mult VII. 23-iki ülés jegyzőkönyvének felolvasása.
2. Jelentés a pénztár július, augusztus és szeptember havi forgalmáról.
3. A m. erdélyi szürke fejű tehén tejes versenytverzetének előterjesztése.
4. Kolozsvármegye 12917. sz. átirata.
5. Miniszteri leiratok:
 - a) Válasz 178. sz. külf. szaktudósítók tárgy. felterj.-rd.
 - b) Válasz 183. sz. heremag olomzárólása tárgy. felterj.-re.
 - c) Téli előadások ügyében leirat.
 - d) Köztelek bérlet (faiskola) felmondása.
 6. Új tagok bejelentése.
 7. Ülés napjái beérkező tárgyak.
 8. Indítványok.

— **Menetdíj kedvezmény az erdélyi ev. ref. egyházkerület számára.** A f. év. november hó 3-án Kolozsvárt megtartandó rendes évi közgyűlésre utazó egyesületi tagok Kolozsvárra és vissza személyes vagy vonattal I. és II. osztályban menet és jövekor külön-külön váltandó közvetlen alacsonyabb osztályú rendes áru egész menet jeggyel, a III. osztályban pedig II. osztályú féláru jeggyel utazhatnak. A kedvezmény okt. 27-től november 9-ig érvényes. Igazolványok az egyesület elnökségétől szerzendők meg.

— **Szégelyje magát a Tipografia Gállfy si Lámpé Turda.** Hogy várjuk a szászoktól, oláhoktól, hogy erdélyi városaink magyar nevei megtartása érdekében határozatot hozzanak, hogy ha magyar nyomdászok, a magyar állam és magyar kultúra legkiválóbb tényezői Tordának a főgyőkekes magyar városnak a nevét oláhu írják és nyomtatják. Domnule Gállfy si Lámpé in Turda, nu vi rusinye?!

— **A Magas Tátra.** Magyarországnak, sőt mondhatni az egész Európának nincsen festőibb, vadregényesebb vidéke, mint a Magas Tátra és környéke. Nyáron át a turisták ezrei keresik fel, hogy gyönyörködjenek a természetalkotta szépségekben. — Azoknak, kiknek nincs alkalmuk a Magas Tátra való kirándulásokat tenni, ajánljuk, hogy nézzék meg a Szentgyház utcai világ-

panorámát, hol e fenséges vidéket a maga valóságában lehet látni.

— **Kérelem a közönséghez.** Mai postával Választról a következő levelet vettük:

Igen tisztelt tekintetes Szerkesztő Ur! E hó 13-án d. e. közönségünk egyik lakosa, Balázs János a Pálé leégés következtében nemcsak házát, hanem egész gabona-készletét, melyet ez évben, mint részes munkás szerzett, elvesztette. És most e szerencsétlen ember, kinek hat gyermeke közül három siketnéma, családostul együtt hajlék és kenyér nélkül van. Számára közönségünkben gyűjtést indítunk. Ha szíves lesz a tek. Szerkesztő ur becses lapjában e pár sorok helyet adni, nem hisszük, hogy ne akadnának nemes szívű ember-barátok, kik némi segéllyel ne igyekeznének enyhíteni e százalomra méltó ember nyomorát. A legkisebb könyöradományt is köszönettel vesszük és arról a nyilvánosság színe előtt fogunk annak idejében elszámolni. A gyűjtést Sinkovits János, választói m. kir. postamester vállalta magára. Teljes tisztellel maradunk, Választon, 1900. okt. 15. Alázatos szolgálói: *Vadász Albert*, ev. ref. lelk. *Sinkovits János*, m. kir. postamester.

— **Orvostanhallgatók gyűlése.** Az orvostanhallgatók segély és önképző egyesületének ez ideig alakuló közgyűlése szombaton folyt le Buday Kálmán dr. e. i. dekan jelenlétében, kit 3 tagú küldöttség hívott meg. Előnk lett Fabinyi Rudolf, alelnökök Demeter György és Jakab Nándor, titkár Trocsányi Béla, pénztárnok Makkai László, könyvtárnok Szilágyi György, főjegyző Gyergyai Árpád, aljegyző Kolbay Rudolf, ellenőrök Schilling Árpád és Kovács Gyula. Választmányi tagok: V. évről Barabits Jenő, IV. évről Zvarinyi Andor, III. évről Berner Imre, II. évről Gálbory Brunó, I. évről Péterffy.

Az ismerkedési estély szombaton este 8 órákor vette kezdetét a New-York emeleti éttermében. Megjelentek: Dr. Fabinyi Rudolf e. i. prorektor, Buday Kálmán dr. e. i. dekan, ezenkívül Udránszky László dr., Marschalkó Tamás dr., Lechner Károly dr., Kenyeres Balázs dr., Rigler Gusztáv ny. r. tanárok, Genersehich Gusztáv dr., Akoncz Sándor dr., Rudas Gerő dr. magántanárok, tanársegédek, gyakornokok és orvostanhallgatók nagy számmal. Első felkiosztott Fabinyi e. i. elnök mondta a tanári karra, illetve a dekanra s utóbbi válaszolt is rá. Makkai László a prorektor, Trocsányi Béla pedig a magántanárokat köszöntötték fel. A golyákat Makkai üdvözölte, kiknek nevében Péterffy válaszolt. A kedélyes hangulatu társaság a professzorok távozása után még ott maradt egészen a hajnali órákig.

— **Hol késik a posta szekrény?** Említettük már egy ízben, hogy az Emketeri fiók postánál nincs levélszekrény, a mire pedig ott feltétlenül szükség volna. Azt hitük, hogy ebben egy véleményen vagyunk a postaigazgatósággal, annál is inkább, mert még a fiók-posta közelében sem lehet levélszekrényt felfedezni. Ugy látszik csalódtunk, mert levélszekrény ma sincs, holott a forgalom és a közönség kényelme ennyi figyelmet megérdemelne az igazgatóság részéről.

— **József főherceg állapota** — mint örömmel értesülünk — teljesen kielégítő. Bokatörése 2—3 hét alatt teljesen egybeesett, addig pedig kezelőorvosa, dr. Boross József, Rókus-kórházi orvos tanácsára naponként fűrdő és masszázst használ. Vasárnap járógép segítségével a parkban sétált és mihelyt bajából teljesen kigyógyul, téli tartózkodásra Fiumébe utazik.

— **Gazdák öröme.** Hat heti szárazság után most már ország-szerte beállott az esőzés. Mint az ország különböző helyeiről érkező tudósítások jelzik, az esőzés általános, bár még csak igen kevés ahhoz, hogy a szátkadt föld alkalmassá váljék a szántásra s az őszi gabona vetésére. Remélhető azonban, hogy a gazdák öröme nem lesz korai.

— **Az agyagfalvi emlék.** Ma van ötvenkettedik évfordulója annak, hogy a maroknyi székely nép utolsó alkotmányos nagy gyűlését megtartotta a Küküllő partján elterülő agyagfalvi térségen. E térség, melyen a székely nép 1516 óta össze szokott gyűlni alkotmányos jogainak gyakorlása végett, szent a székely nép előtt. Két évvel ezelőtt történt, hogy a kolozsvári történelmi emlékei múzeum Biró Lajos tanárjelölt indítványára megünneplte az agyagfalvi gyűlés ötvenedik évfordulóját. Ez ünnepes ötletétől kifolyólag felvette az Ellenzék azon eszmét, hogy a székelyek e Rákosmezejét emlékekkel kellene megjelölni. Az eszme hódított s rövid idő alatt a székelyföldi képviselők, főispánok és lapozkésztők karöltve megalakították a székely-emlék bizottságot, mely megindította a gyűjtést. Azóta a gyűjtés foly, hol kisebb, hol nagyobb eredményrel s már tetemes összeg is gyűlt össze, de még sem annyira, hogy abból méltó emléket lehetne állítani a székely nép eme prytaneumába, politikai imaházában. Most, e kegyeletes évfordulón, midőn a székelyek nagy nemzeti gyűlésének ötvenkettedik évfordulójára emlékezünk, járulunk fil-léreinkkel a székely-emlék bizottsághoz, hogy

rövid idő alatt összegyűlhessen az az összeg, melyből méltó emléket lehet állítani a székelyek Rákosmezejére, oly emléket, mely méltó legyen a multhoz s büszkeséggel töltsse el a most élő nemzedéket.

— **Az erdélyrészi kertészeti egyesület** f. évi október 21-én vasárnap d. e. 11 órákor a főtéri 2 sz. házban rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyesület összes tagjait meghívja az elnökség nevében Herepei Gergely alelnök. A gyűlés tárgya: *elnökválasztás*.

— **Többszörös gyilkosság és emberölés Fogaras megyében.** Izgalmas esendeletről ad hírt fogarasi tudósítók, mely szomorúan jellemzi a fogarasi megyei közállapotokat. A tudósítás így szól:

Négyszeres gyilkosság tartja izgalomba Mundra község lakosait. A gyilkosság szála ezelőtt 18 évre vezetnek vissza. 1882 év őszén Knöpfler Jakabra rá löttek és súlyosan megsebesítették úgy, hogy sebeibe belehalt. Indító oka volt, hogy a falus bíró és több társa templom fosztogatási manipulációt üzték, Knöpflernek ez tudomására jöven, felakara őket jeleníteni és azért kellett epki meghalni. Gyilkosai pedig nem tudódni. Tegnapi, vasárnap délután egyedül ütközve kocsijába a legények Comsa Juvonve lesi fia f. bíró és Comsa Vaszi, később Farkas Juvon is közöttük vegyült és beszélgetés során a pálinkától felhevültek és a Knöpflerfele gyilkosság is szóba került. Ekkor Comsa Juvon Iliát a falusbíró nevezte meg a gyilkosnak, ki rá lött Knöpflerre, erre nagy zűrzavar keletkezett és egyik-másik ellen bieszkát rántott, a falusbíró felragadta nála levő fegyverét és egy ütessel leütötte Juvont, ekkor a késelés még jobban megindult és nem sokára halálos sebekben fektüdtek a helyszínen nagy vértócsában mind a négyen. A vizsgálat lesz hivatva kideríteni mi a való ezen fenti vérengzésből, mert a három Comsa estére sebeibe belehalt. Farkas még él, de életbe maradásához nincs semmi remény, mert sebei szintén súlyosak.

A másik eset. Egy névtelen feljelentő értesítette Fogarasi fősolgabíró, hogy Streknid havas tetején egy hulla van a főszolgabíró jelentette a bíróságnak a bíróság pedig kiszálat a helyszínére vizsgálat megindítása céljából, de hullát nem talált. Kettős rejtély, vagy hamis a feljelentés, vagy pedig egy nagyon rejtélyes gyilkosságnak szála ágaznak ki, a mit bizonyít a hulla eltűnése is. Ebben az ügyben is foly a vizsgálat.

— **Ismerkedési estély Fogarason.** Jellemzi a polgárság és katonaság közötti jó viszonyt az a tudósítás, melyet levelezőnk tollából alább közlünk: Szombaton este volt a polgári és katonai ismerkedési banket; a főispán és a többi notabilitások adták, mivel új ezred jött Fogarashra 110-en voltak; az első pohár köszöntő ő felségére volt mire a zene ráhuzta a himnusz mit a százsz atyafiak bár savanyu pófalv, de állva mégis végig halgattak. Egész reggelig mulattak. A Mexikó kertben volt felterítve.

— **Maurer Mihály főispán lemondása.** Brassóból vesszük az értesítést, mely szerint Maurer Mihály, Brassó vármegye főispánja, megrendült egészségére való hivatkozással, a napokban átnyújtotta Budapestnek *Szél* Kálmán belügyminiszternek a főispáni méltóságról való lemondását és a belügyminiszter azt, tekintettel indokaira, *el is fogadta*. Brassó vármegyébe tehát új főispán vonul be, a kinek személye eddig még bizonyosan nem tudható.

— **Szüret Felvinczen.** Felvinczről értesítenek, hogy a szüret 15-ikén, esütörtökön lesz. A most igen jó minőségű lesz.

— **Elveszett vasárnap d. 6 és 7 óra között** az állomástól a Mátyás király téri vezető fő uton egy kézi fényképező gép. A becsületos megtaláló kéri a gépet Hirschfeld Sándor Mátyás király téri üzletébe bevinni, hol illő jutalomban részesül.

— **A 7 árva javára** öv. Turchányi Jánosné 4 kor. küldött. Rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Ismét a szászok.** A szászvárosi képviselő testület f. hó 14-én tartott ülésén a tárgysorozatban többek között Szászváros városának hivatalos elnevezési ügye is sorra került. A három nemzetiségből álló tagok között élénk vita fejlődött ki a fölött, vajjon a várost ezután hivatalosan Szászvárosnak, Broosnak, avagy Orestionnak nevezzék: A magyar képviselői tagok történelmi alapon megelőzőleg bizonyították be, hogy a várost a multban is — kivéve az abszolutismus idejét — Szászvárosnak írták és hívták. Mind-ezek dacára a dolgot szavazásra vitték a háládatlan zöld szászok és 7 szótöbbséggel leszavazták. — Ők nem akarnak tudni semmi féle magyar elnevezésről, nekik jövőben is legyen a város neve: Broos. Ez is egy bizonyossága annak, hogy a szászok cizirólása mit szűlt. Ők a multban is hazaárulók voltak, s ma is azok.

— **A nagyszabasi kongresszus.** Lapunknak írják Nagyszabasi, hogy a görög-keleti egyházkongresszus tagjai, majdnem

teljes számmal jelentek meg. A kongresszus előtt Metianu metropolita fényes segédlettel ünnepélyes misét mondott a görög-keleti székesegyházban és azután ünnepies beszéddel megnyitotta a kongresszust, a görög-keleti egyház nevében hálát adva a királynak azért a szervezettért, a melyet a görög-keleti egyháznak kegyelmessen engedélyezett. A beszédet zajos tetszéssel és lelkes szet-reaszka-kiáltásokkal fogadta a hallgatóság. Azután ideiglenes jegyzőket választottak, a kongresszusi tagok megbízó-leveleit pedig az osztályoknak adták ki a választások hitelesítése végett.

— **A perza sah kitüntette.** Ő felsége a perza sah Sternberg Armin és Testvére cs. és kir. udvari szállító hangszergyár főnökének, Sternberg Dezső urnak a nap és oroszlandéjelet adományozta és megengedte, hogy a perza császári udvari szállító címet használhassa. A sah és miniszterei Sternberg udvari hangszergyárban 20.000 koronát meghaladó megrondolást tettek. Villamos zongorák, ártsonok, harmonikumok és egyéb hangszerek, a sah összes bevásárlásai között ez volt a legnagyobb.

— **A magyar himnusz Prágában.** Az Ahlélik Club „Spárta” minap Prágában tartott nemzetközi viadalán Hellmisch Miksa az öbudi torna egyeslet tagja. Alsó-Ausztria és Magyarországi bajnoka a sikfutásban ismét fényes győzelemmel szaporította sikerét számát. A 100 yardos sikfutásban ugyanis melylyel Csehszország bajnoki ezime jár, elsőnek érkezett be, mire felvonták a magyar lobogót s a zenekar rázendített a magyar himnuszra.

— **Háboru Kinában.** Legújabb táviratok szerint a kangjuveji Mandu-ellenes lázadók Huicsau mellett megverték a császári csapatokat. A császári katonaságból hatvan embernél több elesett, a többi futásnak eredt. A lázadók több helységet megszálltak, de nem fosztogattak és nem pusztítottak el a hittérítők kápolnáit és házaikat. A lázadók kijelentik, hogy egyetlen céljuk a **dinasztia megbuktatása**.

— **A főrendiház volt elnökeinek kitüntetése.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy ő császári és apostoli királyi fel-sége, f. évi október hó 2-án kelt legfelső elhatározásával, Károlyi Tibor grófnak és Vay Béla bárónak, a főrendiház elnöki, illetőleg alelnöki állásától saját kérelmükre, kegyelemben történt fölmentésük alkalmából, a közéleti terén kifejtett hosszas és eredményes működésük elismeréséül, az első osztályú vaskorona-rendet díjmentesen adományozta. Daruvay Alajosnak pedig, ugyancsak a főrendiház alelnöki állásától saját kérelmére, kegyelemben történt fölmentése alkalmából, e minőségben tett szolgálataitól legmagasabb elismerését nyilvánította.

— **Újságírók iskolája.** Az egyik nemzetközi újságíró-kongresszus határozatából tudvalevőleg nem régen újságírók számára tanfolyamot szerveztek Párisban. Az újságírók iskoláján a következő előadások lesznek az idén: Az újságírók szerepe, előadja Cornély, a Figaro főmunkatársa. Az aktualitás, a riport és az interview, előadja Jean Bernard. Anket a külföldön, előadja Eugene Lontier, a Temps munkatársa; A sajtó története, előadja Pierre Mille, Lucien Maury Felix Leveille és Ch. Seignobos; A külföldi sajtó, előadja: André Tridon és Loni Vigouroux; Sajtó-törvényhozás, előadja Antonin Bergougnan; A drámai kritika, előadja Henri Gouguier, a Figaro színházi bírálója és a zenei kritika, előadja Dauriac.

— **Elkűrt törvény.** A vándoriparról szóló törvényjavaslatot reklamárták a Házban. Biz az még 1893-ban, a képviselőház és főrendiház között való utjában, kézen közön elveszett.

— Vád alá kell fogni a Bánffy-kormányt, haragott a szélső baloldal egy haragos hangja.

Ugyan már miért? Egyetlen kis törvényjavaslatoska eltéréséért akarják a Bánffy-kormányt pörbe fogni, mikor azt is ép bírtel vitte el, mikor csaknem az egész alkotmányt elszakították.

— **Követeljük mindenütt Emkegyűjtőt.**

Gyászrovat.

Egy tehetséges és törekvő kolozsvári ifju halt meg Temesvárt e hó 13-án 36 éves korában. *Bánó* Sándornak hívták, kereskedő volt, de súlyos betegség miatt elvesztette halálát s így irodai teendői végzésére volt utalva. Az elhunyt az 1896—97. években a kolozsvári erélykei múzeumnak volt szorgalmas munkása. A nagy idők emlékeit buzgalommal és nagy figyelemmel rendezte és sok oldalú képességével sokat használt a nagyidők emlékei nyilvántartásának. Hosszas betegség után élete tavaszán hunyt el. Az elhunytat kiterjedi család gyászolja. Nyugodjék békével.

Közönség köréből.*

A pilzeni vendéglős söre.

A pilzeni vendéglős az „Ellenzék” szombati számában mosakodik. Azt mondja, hogy világ sör a cseh sör. Az a menköti azt is mondja, hogy a cseh sör orvosság.

* E rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

Furesa mentegetőzés. Hát mióta gyógyszer-tár, vagy drogeria a vendéglő?

En régóta járok abba a vendéglőbe, de soha sem láttam ott gyógyítókat, hanem mulatókat.

A kinek gyógy-sör kell, az a patikában vagy drogeriában keresi, nem a vendéglőben. Olyan világ sör a hazai sör is van, mint a cseh sör.

Ne tessék kiszorítani még főúterünk egyik legelőkelőbb helyéről is a magyar produktumot s ne tessék kizárólag a német termelők szolgálatába szegődni, mert ezt megkívánja egy részt a hazafias érzület, másrészt a fogyasztó közönség érdeke. Különben önmaga is kénytelenek leszünk kiírni, hogy *szégyelje magát!*

Egy sör ivó.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

Walter Crane Budapestén.

Budapest, okt. 16.

Az angol mester fővárosunkban a vendégszeretet kiváló jeleivel találkozik mindenfelé. Alig tud eleget tenni a meghívásoknak. Tegnapi reggel Zsolnay Miklós a Zsolnay cég főnöke rendezett lunchot a nemzeti kaszinóban, délutánra pedig Huszár Ilona báróné volt hivatalos teára, ma Szalay Imre, a nemzeti muzeum igazgatója látta vendégül reggelire; Jókai Mór ebédre hívta meg.

A nemzeti szín ellen.

Budapest, okt. 16.

Flóra Rudolf, a Budapestén állomásozó egyik közös hadseregbeli al-rend főhadnagya tegnap sértést követett el a magyar nemzeti szín ellen.

Ugyanis a 17-es számú katonai kórházban Flóra főhadnagy *kitelte egyik szekérsz-önkéntes sikkájából a magyar nemzeti színű bélest s azt a szemétre dobta, azzal a megjegyzéssel, hogy ily bélest nem szabad használni; ő nem bánja, ha oláh vagy muszka színű bélest is viselnek, de a magyar színt nem türi.*

Az eset főváros szerle nagy felháborodást keltett, s követelik, hogy a sértést elkövető főhadnagy ellen vizsgálat indíttassék, s példásan büntetessék meg.

A hatalmak követelése.

Bécs, okt. 16.

A Pol. Corr.-nak jelentik Londonból: A hatalmasságok legutóbbi tárgyai folyamán Oroszország részéről egész általánosságban és tulajdonképeni indítvány nélkül fölvet az az eszme, hogy kintől követelendő kártérítés dolgában a döntést a hágai nemzetközi választott bíróságra bizzák, bár mindenütt rokonszenvesen fogadták, úgy látszik, különfele akadályokba ütközik. A hatalmasságok ugyanis a maguk és alattvalóik kártérítését inkább magánszerű ügynek tekintik, a melyet Kinának minden egyes hatalmassággal külön kell rendeznie s a mely nem igen alkalmas a választott bíróság útján való elnézésre. Az általános érdekközösséget pedig a nagy hatalmasságok kínai képviselői óvhatnák meg a legjobban.

A szerb egyház viszonyai.

Budapest, okt. 16.

Brankovics György pátriárka és Zuojanovics György verseczi püspök már néhány nap óta a fővárosban időznek, azon szándékkal jöttek, hogy Széll Kálmán miniszterelnököt külön-külön a szerb egyház viszonyai felől tájékoztassák. — Eddig azonban egyiküknek sem volt alkalma, hogy ez irányban a miniszterelnökkel értekezzen. A pátriárka és a püspök, kiknek a nevéhez a szerb egyház bevételeiben oly régóta dúló viszály fűződik, egymással kerülnek minden érintkezést.

Vasuti katasztrófa.

Boroszló, okt. 16.

A Schlesische Zeitung jelentése szerint tegnap este a boroszló-trebnitz helyi érdekű vasut Boroszló határában elütött egy utasokkal telt omnibuszt. Több ember megsebesült, néhányan súlyosan. A súlyosan sebesültek egyike meghalt, mialatt a kórházba szállították.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és lapfajtájdónos:

MAGYARY MIHÁLY.

Sz. 5940—900.

A nagysinkai járás főszolgabírájától.

Sz. 2782—900 tkvi.

1021. 1—1.

Tölgyfaeladási hirdetmény.

Nagyküllővármegye Nagy-Sinkai járásában fekvő, Nagy-Sink, Morgonda, Brullya községeknek eladásra engedélyezett fatömegek zárt irasbeli ajánlatokkal kapcsolatos nyilvános árverésére a határnapokat a következőkben tűzöm ki; megjegyezvén, hogy az árverés az illető községek irodájában mindig reggeli 9 órakor fog megkezdetni:

1. **1900 november hó 12-én:** Nagysink községben. Eladásra kerül az 52335 1/2 1899 sz. magas rendelet alapján engedélyezett 4640 holdon talált 3573 drb tölgyfa, megbecsült 2605 m³ mü- és 2550 m³ tűzifa választékkal, 28528 kor. 30 fillér kikiáltási árral.

2. **1900 november hó 13-án:** Morgonda községben. Eladásra kerül az 104371—99 számú magas rendelet alapján engedélyezett 999 kath. holdon talált 2275 drb tölgyfa, megbecsült 4927 m³ mü és 9813 m³ tűzifaválasztékkal 70626 kor. 10 fillér kikiáltási árral.

3. **1900 november hó 14-én:** Brullya községben. Eladásra kerül a rendes öt évi vágásban összesen 6625 kath. holdon talált 1466 darab tölgyfa, megbecsült 3199 m³ mü- és 6343 m³ tűzifa választékkal, 50193 korona 30 fillér kikiáltási árral.

A kérdéses erdőterületek jó megyei utak közvettlen szomszédságában 10—15 klm. távolságban vasúti állomásoktól fekszenek s esetleg egy kiszállítási útirányra is szolgálhatnak. Fuvarerő elegendő.

Árverezni szándékolók kötelesek az árverések megkezdése előtt bántapénz fejében a kikiáltási ár 10 százalékát az árverező bizottság elnökének kezeihez készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni. Zárt és kellő bántapénzzel ellátott irasbeli ajánlatok, melyekben árverezők kijelenteni tartoznak, hogy az árverési feltételeket ismerik s azoknak magukat alávetik, a szóbeli árverés megkezdéséig elfogadhatnak. Megjegyzendő, hogy kikiáltási áron alul eladás nem történhetik. Az árverési feltételek s részletes becslési adatok az illető községek előjáróságainál s a nagysinkai m. kir. járási erdőgondnokság irodájában bármikor megtekinthetők.

Nagysinken, 1900 évi október hó 1-én.

Imecs Jenő,
főszolgabíró.

1026. 1—3.

Egy használt, de jókarban

levő, lábhajtású, teljesen felszerelt

francia eszterga-pad

[2 mtr. hosszú, 172 mm. szegmagassággal]
eladó!

Megtekinthető a közúti vasút fűtőházában.
1028. 1—3.

Tulhalmozott készletünk miatt igen szép és teljesen kizaradt

amerikai tölgyfaparketteket

ugyszintén

azoknak jótállás mellett való lerakását.

T o v á b b á :

bármilyen épület-asztalos munkát és teljes butorberendezéseket a legolcsóbb árak és jótállás mellett elvállalunk.

Mestitz Mihály és Fiai,
Kolozsvár és Marosvásárhely.

931. 11—x.

Eladó

egy könyvnyomdai

GYORSSAJTÓ.

Értekezhetni az „Ellenzék” kiadóhivatalában.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Sztójka Ferencz kolozsvári lakosnak Czverli János és neje Varga Róza kolozsvári lakosok végrehajtást szenvedő elleni 100 korona tőkekövetelés és járuléai iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte a Kolozsvár-városi kir. járásbírósig területén levő Kolozsvár városban és határán fekvő következő ingatlanokra a) Czverli János végreh. szenvedőnek a kolozsvári 5571 tkvben A + 1. rend. 4394-2, 4395-2 hrszámú hídleve király-utcai belső telkére 5578 korona becsértékben, b) végrehajtást szenvedő Varga Róza és testvérei Varga Katicza, Varga Auna, továbbá kisk. Varga Gizella, Berta és Jolán s édes anyjuk Varga Istvánné, szül. Fosztó Katalinnak a kolozsvári 1083 számú telekjében A + 2. rend. 1575-1 1576-1 pata utcai 42. házszám alatti egész házastelkére a v. törv. 156. §. alkalmazásával 2730 korona becsértékben, mint ezennel megállapított kikiáltási árban s hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900 évi november hó 3. napján d. e. 10 órakor ezen kir. törvényszék 14. számú szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladhatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárnak 10 százalékát bántapénzzel készpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árforrással számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban, vagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bántapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsszolgáltatni.

Kolozsvárt, 1900 évi június hó 6-án . kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

sinbold,
A széki bíró.

Mező-örményesi uradalom

bérgazdaságában, több évi gyakorlattal bíró gazdasági intézetet végzett katonai kötelezettségének eleget tett **nőtlen egyén**

alkalmazást talál.

Bizonyítványok uradalom czimére Örményesre kell küldeni.

Állást megkegyezés után lehetőleg azonnal el kell foglalni. 1025. 1—2.

Eladó házak!

Deák Ferencz-utca 46—48 és Bethlen-utca 20. szám alatti házak eladók.

Értekezhetni a tulajdonossal Deák Ferencz-utca 46—48 sz. 1027. 1—3.

2382—900.

1014. 2—3.

Hirdetmény.

A téli idény alatt, vagyis f. évi október hó 16-ától 1901 évi április hó 30-áig a menetrend hirdetményekben feltüntetett következő menet **nem** indítatnak:

1. A Pályaudvar—Főter irányban:
2. A Főter—Pályaudvar irányban:
3. A Monostor—Főter irányban:
4. A Főter—Monostor irányban:
5. A Külmagyar-utca—Főter irányban:
6. A Főter—Külmagyar-utca irányban:

Az első vonat a Mátyó főter-felé indul reggel 6 ó. 35 perczkor, este az utolsó vonat 8 ó. 55 perczkor indul a főterről a vasúthoz.

Az igazgatóság.

Néhány külső hivatalnokot

keres állandó és jól jövedelmező alkalmazás mellett előkelő népszerű biztosító intézet.

Más szakmabeli ajánlkozók alaposan kiképezettek.

Ajánlatok Kolozsvárra (Benigni palota, biztosítási iroda) intézendők.

1001. 6—20.

Világ-Panoráma

elsőrangú műkiállítás!

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 1a. sz. alatt.

Október 14—20-ig.

◀■■■■■▶ A Magas-Tátra. ■■■■■▶

Minden vasárnap új sorozatok!!

A Világ-Panoráma nyitva mindennap reggel 9 órától déli fél 1 óráig és délután fél 2 órától esti 10 óráig.

Belépti díjak: Felnőtteknek 20 kr. Tanulók, gyermekek és katonák (örmeztől lefelé) számára 10 kr.

Kiváló tisztelettel

740. 51—0.

az igazgatóság.

Nyomatott Magyar Mihály nyomdájában, Kolozsvárt.

Külön telek!

Kis-utca 2/a szám alatti lakás, mely áll 3 szoba konyha, kamara, pincze és kertecskéből

október elsejétől kiadó!

Tudakozódhatni a lakással szemben Smiel czipésznel.

Elvem nagy forgalom, kevés haszon!

Főgel Antal Kolozsvárt

Mátyás király-tér 30. szám (Róm. kath. egyházpalota.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy

ősz- és téli idényujdonságaim

nagy választékban megérkeztek.

Női ruhakelmék, gyönyörű divatos színekben, selymek nagy választékban, női posztók, Tennis flanelek, legujabb diszek és női pipere czikkek, téli nagy kendők, paplanok, matrácok, gyanju- és csipkefüggönyök, szőnyegek, kitűnő jöminőségű vásznak és Chiffonok.

Szepeességi asztalneműek és törülközők nagy raktára,

melyre nagybecsű figyelmüket bátorodom felhívni.

955. 6—10.

Menyasszonyi kelengyék!!!

Hirdetések

a legolcsóbb árban

— felvétetnek e lap kiadóhivatalában! —

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!!!

KOZEL F. JÓZSEF

kályhakarácában
Kolozsvárt, Unio-utca 20. sz.
(Redoultal szemben)
allandóan 300—400 darab kályha kész-
telben van, melyek úgy szépség mint
minőség tekintetében felülmúlhatlanok
s az eddig teljesített nagyobb megbi-
zások teljes biztosítékot nyújtanak arra,
hogy a nagyközönség további megbi-
zása is ép úgy mint azelőtt a legna-
gyobb szakértelem és pontosság mel-
lett fog eszközöltetni.

HEVESI JÓZSEF

műasztalos
Gyár-utca 8. szám.
elvállal mindenféle asztalos
munkát és fapadozatot.
Nagy raktárt tart:
kitűnő minőségű, gőzben
száritott
Parkettekből!
Telefon 136.

Jó munkáért kitüntetve!

Léber Gyula első erdélyi
sodronyszővel
fonat- és szitáru gyára Kolozsvárt
Torda-utca.

Eisele József

réz-, érczmű- és gőzkazán-gyár
Budapest,
V., Külső Váci-ut 138.

Pénzkecsőn

földbirtokokra, bérházakra I. II.
helyre kedvező feltételekkel
nyerhető. Fölvilágosítást ad szí-
vességből **Gerő A.** volt tkptári
igazgató Budapest VII. Nefelejts-
utca 8. szám.

BRAUN MIHÁLY

speciálista a hangszerkészítésben
elvállal
felelősség mellett hangszer-
javításokat.
Raktára az összes hangsze-
reknek.
Árjegyzék kívánatra ingyen
és bérmentve.

Magyar fém- és lámpaár-
gyár r. t. Petroleum-lámpák,
légszusz és villanyvilágítási tes-
tek, mindenféle fémdíszműcik-
kek stb. Raktár: Kolozsvárt,
Wesselényi-ut. 20.

A Magyar Keramika gyár
részv. társ. Budapest. Iroda
VIII. József-körút 14. Telefon:
52—74. Gyárak: X. Köbánya,
Óhegy. Telefon 53—09. Ajánlja
Rost Ottó mérnök és a keramit
feltalálójának személyes veze-
tése mellett gyártott, kocsit ut,
járda- és udvarok burkolására
kitűnőnek elismert keramit kö-
veit és keramit lapjait.

Minden háziasszony
szíves figyelmébe: „Stella” li-
neum szobapadlóház felülmul
minden e ezéla eddig használt
festéket, hígsgánnal fogva a leg-
takarékosabb, színe tartós és el-
lentálló. Kapható minden helyi
fűszer és vaskereskedésben.
„Stella” vegyészeti gyár Le-
derman D. Budapest, VII. Do-
hány-utca 81.

Eisele József
rész-, érczmű- és gőzkazán-gyár
Budapest,
V., Külső Váci-ut 138.

A m. kir. posta és távirat igaz-
gatóság rendes szállítója
Gergely Kálmán
kocsigyártó Kolozsvárt, kultorda
utca 27. szám. Új kocsik
készletben.

Első egyedüli magyar zongora-
gyáros **Thék Endre**. Főraktára:
Budapest, Üllői-ut 66. a gyár-
ban; fiókraktára: Kolozsvárt,
Unio-utca 12., **Farkas Ödön**
igazgatónál.

A ki

Kolozsvárra jön, szálljon **Nagy**
Gábor elsőrangú „Központi”
Szállodájába, a hol pon-
tos kiszolgálás mellett tiszta
vendégszoba, kitűnő étel és
valódi bor kapható.

B. Bak Lajos

épület- és butorasztalos
Kolozsvárt.
Gyári üzembere rendezett mű-
helyéből kikerült tárgyak kiál-
tásokon elismert érdemeiket!
Az árak szolidak.

Frank Henr. Flai

pótkávégyárosok, gyárak: Kas-
sán és Záhrahban. — Valódi
„Francik” kávé-pótlék, kapható
az ország minden jobb fűszer-
kereskedésében.

Központi fűtések, szellőzteté-
sek, városi vízművek, csatorná-
zás stb. Épületbádógos-munkák,
horgany-díszítvények. V a j k ö-
p ü l ö. **Zellerin gyár r. társ.**
Budapest, Nagy-dífa-utca 14.

Magyar vitorla-vászon- és
kender-gyár Salzmann és
Társas Budapest, V., Nádor-
utca 20. Nyers- és vízmentes-
ponyvák, zsákok, vatírvaszon stb.
Csak nagyban.

Varga Pál

czimbalom-gyártónál megjelent
czimbalomiskolából 1 hét alatt
tanító segélye nélkül megtanul
czimbalmozni bárki, melyet üz-
letemben vásárolt czimbalomhoz
ingyen adok. Budapest, VIII.
Rókk Szilárd-utca 3. szám. —
Czimbalomokról képes árjegyzék
ingyen.

Benke Dezső

fűszer üzletében Kolozsvárt
(magyar-utca szeglet) a legjobb
minőségű élelm. czikkek kap-
hatók szolid kiszolgálással a
legutányosabb árban.
Valódi **Dréher sör** 17 kr.
Naponta friss gyümölcs

A ki hazai szövethől készült
ruhában akar járni, az
forduljon megrendelésével

Marcinkiewicz Ignáchoz,
kinek szabó-üzlete Kolozsvárt,
Belközép-utczában van.

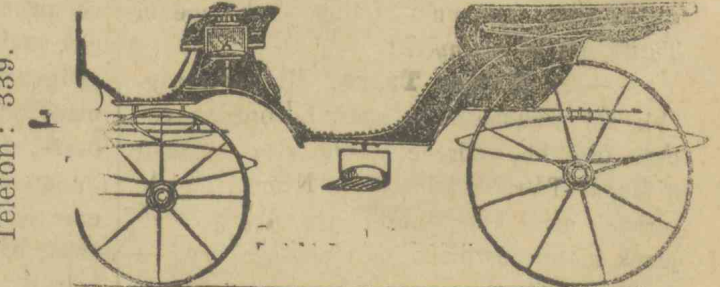
Vízvezeték.

csatornázás, kutszivattyúk, tűz-
oltó felszerelések, fűdőberende-
zések tervezése és készítése hazai
anyagok felhasználásával
Bányai Kálmán és Társai
Kolozsvárt, főter 18.
Telefon 324.

Medgyesfalvi Ilkő, rum- és
cognagyár, Marosvásárhely.
Ajánlja franciaia módon gőzle-
párolás után készült creme-li-
körjeit. Saját szilviorium, seprő
és törköly-főzde. Kitűnő rumok.
Különlegesség: „Assam-Rum”,
legkitűnőbb thearum. Árjegyzé-
kek vizontelárusítók részére in-
gyen és bérmentve.

Keresztényfalvi agy-áru-
gyár részvényirtársaság. Ke-
resztényfalva, (Brassó.) ujon-
nan berendezett és nagyobbitott
gyárában kitűnő minőségű kö-
agya- és chamotte-árakat fő-
képen vízvezeték- és csatorná-
zási csöveket, kémény-rakványo-
kat és más építkezési czikkeket,
vályukat stb.; mindenféle tűzálló
chamotte-téglat, lemezeket-
lisztés v a k o l a t o k és egyéb
nagyban készítenek.

A kinek építtetni valója van,
az egész bizalommal forduljon
Hirschfeld Lajos
építőmesterhez, Kúlmónostor-u.
82. sz. Tervezéseket, költségvé-
téseket ugyanott.

Telefon: 339.

UDVARI ÉS TÁRSA

törv. bejegyzett kocsigyártó Kolozsvárt, Hidfő-utca
(Zöldfa vendéglő mellett.)

Raktáron tart kész kocsikat választékban. Kocsi-
javításokat és rendeléseket pontosan, kívánat
szerint teljesít.